

IZVJEŠĆE UPRAVE O POSLOVANJU
J&T banke d.d. u 2018. godini

J&T BANKA

J&T banka d.d.
J&T Finance Group
tel. + 385 42 659 400
fax.+ 385 42 659 401
www.jtbanka.hr
e-mail: banka@jt.hr

SADRŽAJ

1. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE I BANKARSKI SEKTOR U RH U 2018. GODINI.....	2
2. KOMENTAR FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	9
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA DIONIČARIMA J&T BANKE D.D.	10
3. POSLOVANJE SA STANOVNIŠTVOM	11
4. POSLOVANJE S PRAVNIM OSOBAMA	11
5. POSLOVANJE RIZNICE.....	12
6. ZAPOSLENICI I ORGANIZACIJSKA STRUKTURA BANKE	13
7. PREGLED RAZVOJA IT-A.....	14
8. ZAŠTITA OKOLIŠA.....	14
9. VAŽNIJI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE.....	14
10. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI	15
11. UPRAVLJANJE RIZICIMA	15

1. MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE I BANKARSKI SEKTOR U RH U 2018. GODINI

Kretanja u globalnom okruženju

Nakon dinamičnog rasta ostvarenog u drugoj polovici 2017. globalni se gospodarski rast počeo usporavati tijekom 2018. Slabljenje rasta sve je više dolazilo do izražaja tijekom tekuće godine kako je rasla neizvjesnost na globalnoj razini zbog intenziviranja trgovinskih napetosti i političkog rizika.

Posebno je to vidljivo u euro-području, za koje je u trećem tromjesečju 2018. zabilježen najsporiji rast u posljednjih nekoliko godina. Usporavanje gospodarskih aktivnosti i izostanaka značajnijeg rasta cijena sirovina održavali su globalnu inflaciju i nadalje na razmjerno niskoj razini.

Zbog akomodativnih monetarnih politika, koje još uvijek prevladavaju u većini velikih gospodarstava, uvjeti financiranja ostali su razmjerno povoljni, uz iznimku nekih izrazito nestabilnih tržišta u nastajanju. Suprotno globalnom trendu, gospodarska aktivnost u SAD-u dodatno je ojačala u 2018. Rastu američkog gospodarstva najveći doprinos dala je osobna i državna potrošnja te kapitalne investicije. S druge strane, povećao se negativan doprinos vanjskotrgovinske razmjene. Osobnu potrošnju nastavilo je potpomagati snažno tržište rada. Rastu domaće potražnje pridonijeli su porezna reforma i transfer dobiti iz prethodnih razdoblja iz inozemstva u SAD koji su potaknule porezne izmjene.

Nakon blagog usporavanja u drugom tromjesečju, rast gospodarstva u europodručju dodatno se usporio do kraja 2018. Slabljenje rasta bilo je široko rasprostranjeno među zemljama članicama (Njemačka, Italija, Nizozemska), dok se tek u manjem broju zemalja rast ubrzao. Povećana globalna neizvjesnost i kolebljivost na financijskim tržištima ne pogoduju ni gospodarstvima zemalja u razvoju, te zemljama s tržištima u nastajanju. Tako se gospodarska kriza u zemljama Latinske Amerike nastavila produbljivati. Kod velikih azijskih tržišta u nastajanju nastavila su se razmjerno povoljna kretanja unatoč zaoštrenim odnosima sa SAD-om. Rusija se također nastavila oporavljati, a više cijene nafte u odnosu na prethodne godine pogodovala su i drugim zemljama izvoznicama nafte.

Kretanja u RH

Gospodarska aktivnost

Prema najavama i prognozama Europske komisije ekonomska aktivnost Republike Hrvatske usporila je, ali ujedno i zadržala pozitivan smjer u 2018.

S obzirom na to da su u svim kvartalima 2018. godine, osim četvrtoga, godišnje stope rasta bile nešto niže nego u istim kvartalima prethodne godine, u cijeloj 2018. godini došlo je do blagog usporavanja rasta BDP-a, s 2,9% u 2017. na 2,6%.

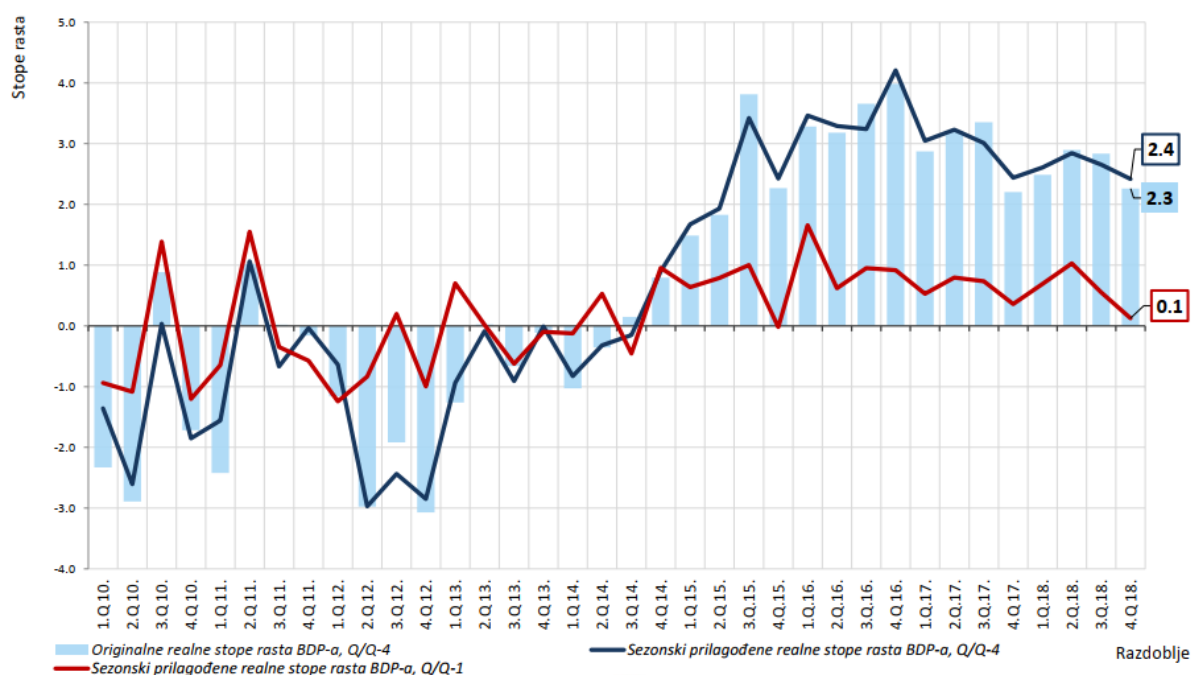
Godina je obilježena blagim usporavanjem rasta na globalnoj razini te nešto izraženijim usporavanjem rasta na razini EU koja je najvažnije tržište za izvoz roba i usluga iz Hrvatske. Prema preliminarnim podatcima, rast EU usporen je s 2,4% u 2017. na 1,9%, a rast pojedinačno najvažnijih izvoznih tržišta Italije i Njemačke s 1,6% i 2,2% na 0,8% i 1,5%. To je, uz pad vrijednosti izvoza pojedinih važnih izvoznih djelatnosti potaknut drugim razlozima, dovelo do znatnog usporavanja dinamike rasta izvoza

roba i usluga sa 6,4% u 2017. godini na samo 2,5% i upravo je to usporavanje dovelo i do navedenog usporavanja dinamike rasta BDP-a.

Osnovni pokretač rasta ostaje osobna potrošnja. Privatne investicije i dalje imaju relativno povoljne uvjete financiranja, ali se sporije oporavljaju. Sporijem oporavku investicija dijelom je razlog i kriza u koncernu Agrokor koja se odvijala tijekom 2017. i dijelom u 2018. godini.

Javne investicije i dalje zaostaju primarno zbog sporije dinamike povlačenja sredstava iz EU fondova. Stopa nezaposlenosti opada, no to valja uzeti s rezervom jer trend iseljavanja radno sposobnog stanovništva bitno može utjecati na statistiku zaposlenosti/nezaposlenosti.

Graf 1: Tromjesečne i godišnje stope rata BDP-a iz originalnih te iz sezonski prilagođenih vremenskih serija

Izvor: DZS

Tržište rada

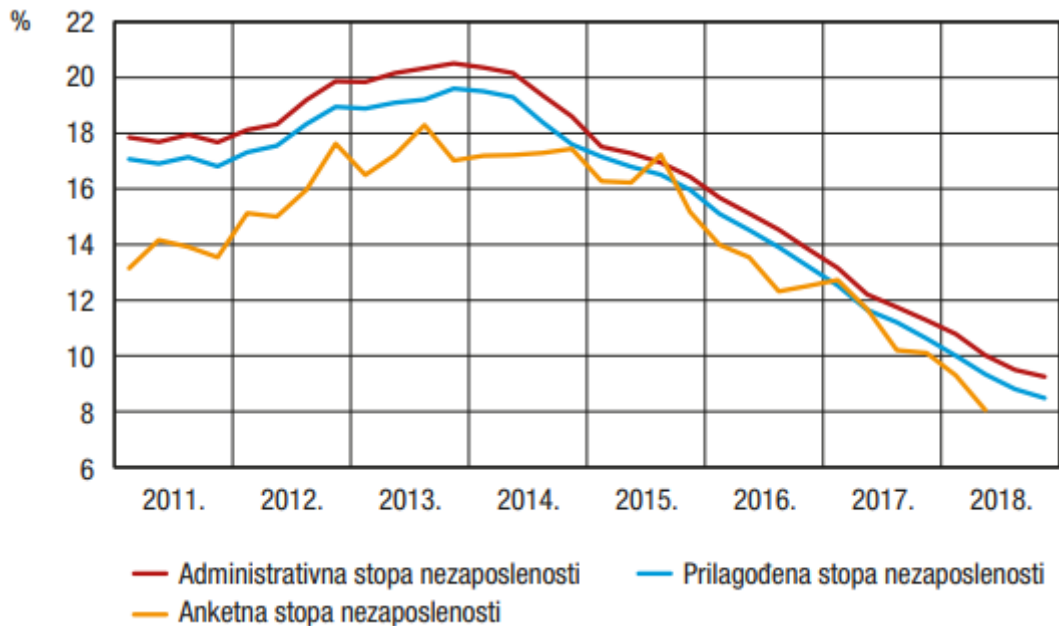
Tijekom 2018. su se nastavila povoljna kretanja na tržištu rada. Broj zaposlenih porastao je pri čemu je najsnažniji doprinos rastu zaposlenosti zabilježen u građevinarstvu i ostalim uslužnim djelatnostima. Rast zaposlenosti ostvaren je u svim djelatnostima NKD-a osim financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja, u kojima je zabilježeno blago smanjenje broja zaposlenih osoba. S druge strane najsnažniji doprinos rastu broja zaposlenih dao je javni sektor.

Broj nezaposlenih osoba nastavio se snažno smanjivati tijekom 2018. Pri tome je smanjenje broja nezaposlenih bilo u podjednakoj mjeri rezultat novog zapošljavanja iz evidencije HZZ-a kao i brisanje iz evidencije zbog ostalih razloga vezanih uz nepridržavanje zakonskih odredbi i odjave s evidencije i nejavljanja.

Podaci iz Ankete o radnoj snazi dostupni su samo za prvih šest mjeseci 2018. godine, te potvrđuju povoljnija kretanja na tržištu rada zabilježena u tom razdoblju. Tako se anketna stopa nezaposlenosti snizila s 9,3% koliko je iznosila u prvom tromjesečju, na 8,0% u drugom tromjesečju 2018.

Kada je riječ o plaćama, dostupni podaci pokazuju rast nominalnih bruto plaća u 2018. Podaci iz nacionalnih računa upućuju na rast naknada po zaposleniku, dok se proizvodnost rada blago smanjila, jer je broj zaposlenih osoba bio nešto jači od rasta BDP-a. Takva kretanja dovela su do rasta jediničnog troška rada.

Graf 2: Stopa nezaposlenosti

Izvor: DZS; izračun HNB

Inflacija

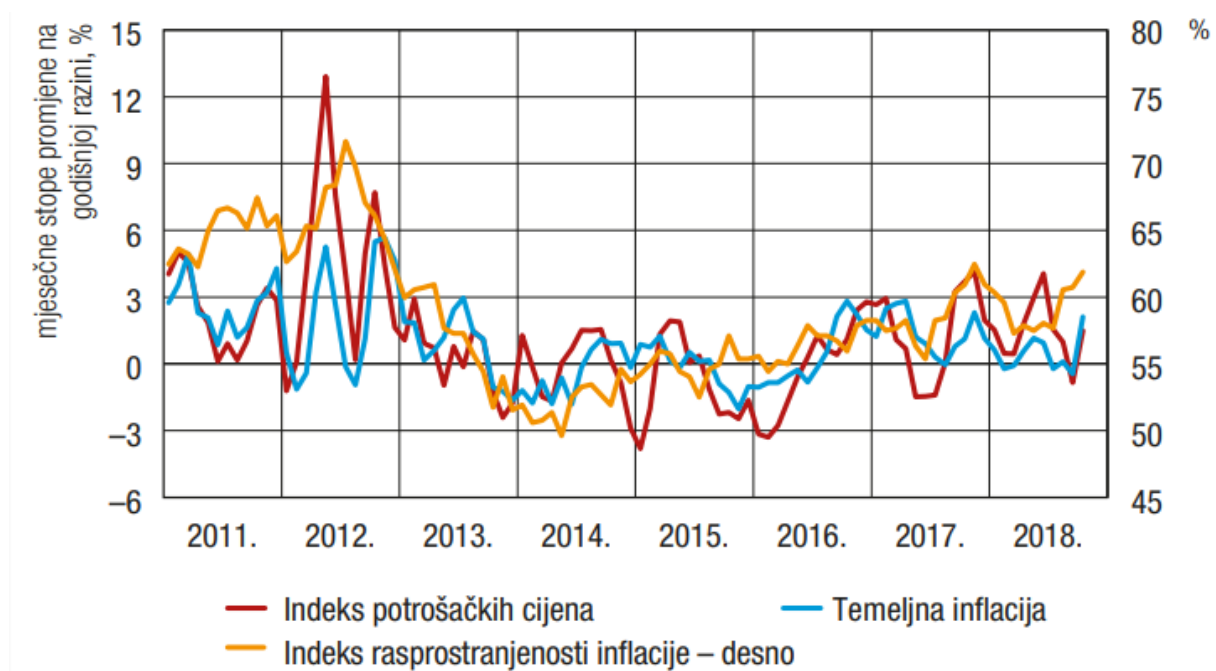
Nakon što se ukupna inflacija potrošačkih cijena u prvoj polovini godine ubrzala, uglavnom zbog povećanja godišnje stope rasta cijena energije, u nastavku godine došlo je do usporavanja inflacije. Tome je ponajviše doprinijelo smanjenje godišnje stope rasta cijena energije i neprerađenih prehrambenih proizvoda.

Promatrano na razini cijene 2018. godine u odnosu na godinu ranije sve kategorije izuzev Odjeće i obuće (-1,3%) te Komunikacija (-0,2%) bilježe u prosjeku rast cijena. Godinu 2018. obilježio je nastavak snažnih uvoznih pritisaka iz rasta cijena sirove nafte na svjetskom tržištu u odnosu na prethodnu godinu. Energija je i nadalje komponenta koja daje najveći doprinos inflaciji (1,0 postotni bod), od čega se pretežni dio odnosi na naftne derivate. Doprinos cijena usluga u ukupnoj inflaciji blago se povećao u posljednja četiri mjeseca, što je nastavak trenda prisutnog od sredine 2017.

Posljednja četiri mjeseca ubrzao se godišnji rast cijena komunikacija, zračnog prijevoza, ugostiteljskih usluga i osiguranja. Industrijski proizvodi bez hrane i energije jesu komponenta koja već dulje vrijeme daje mali doprinos inflaciji.

Na godišnjoj razini, u odnosu na 2017. godinu, prosječna stopa inflacije u 2018. iznosila je 1,5%.

Graf 3: Pokazatelji tekućeg kretanja inflacije

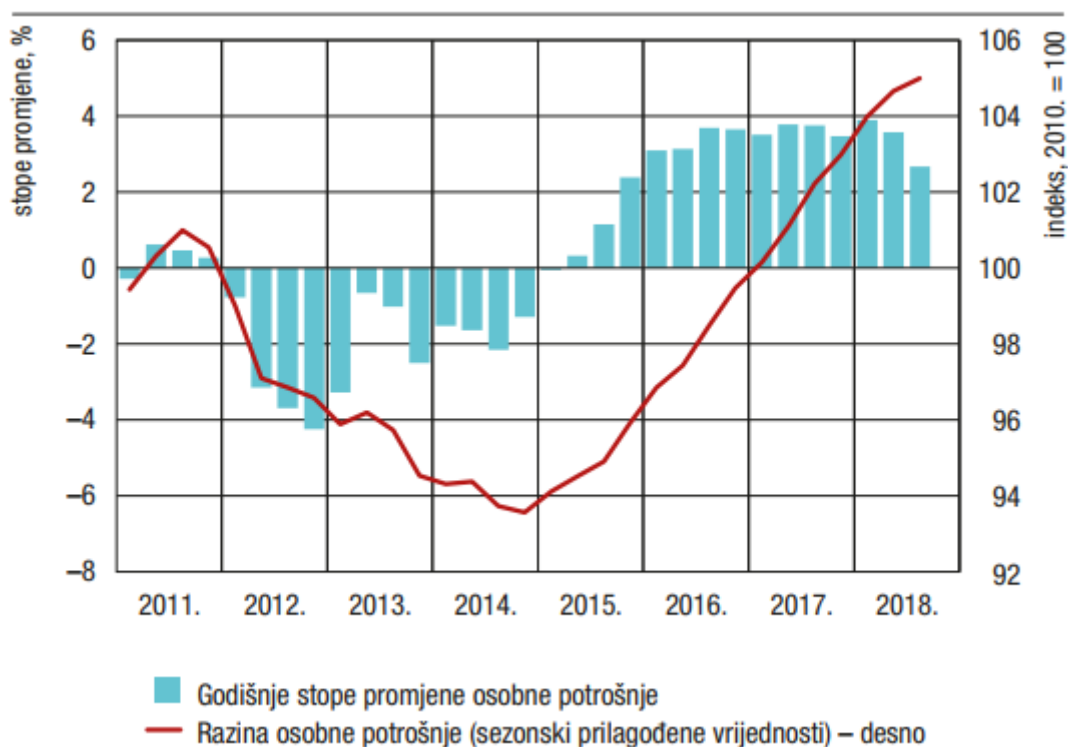
Izvor: DZS, izračun HNB

Osobna potrošnja

Snažna osobna potrošnja i investicije i dalje podržavaju hrvatsko gospodarstvo. Rastu gospodarstva i dalje najveću podršku pruža jačanje osobne potrošnje, najveće sastavnice BDP-a od gotovo 60% i najveći udio u ukupnoj potražnji od približno 40%,. Na to ukazuje promet u trgovini na malo koji na godišnjoj razini raste već 52 mjeseca zaredom.

Rast osobne potrošnje u trećem tromjesečju 2018. usporio na 0,3%. Usporavanje rasta moglo bi se povezati s usporavanjem rasta mase plaća, dok se potrošački optimizam zadržao na visokim razinama. Potrošnja kućanstava porasla je na godišnjoj razini za 2,7%.

Graf 4: Osobna potrošnja - realne vrijednosti

Izvor: bilten HNB

Uvjeti financiranja i bankarski sektor

Bankovni sustav i dalje je stabilan i visokokapitaliziran, a glavnina njegovih ranjivosti proizlazi iz visoke razine valutnoga i valutno induciranoga kreditnog rizika, visoke koncentracije bankovnog sustava te koncentracije izloženosti kreditnih institucija prema sektoru države i grupama povezanih osoba iz sektora nefinancijskih poduzeća.

Rast gotovinskih nenamjenskih kredita u protekle je dvije godine dao najveći doprinos jačanju zaduživanja kućanstava kod kreditnih institucija, te čini približno dvije trećine njegova ukupnog povećanja. Gotovinski nenamjenski krediti tijekom 2018. povećali su se za 5,4 mlrd. kuna, što uz rast od 2,9 mlrd. kuna zabilježen u 2017. i 1,7 mlrd. kuna godinu prije jasno upućuje na značajno intenziviranje tog oblika kreditiranja. Tako su na kraju 2018. nenamjenski krediti činili gotovo 40% ukupnih kredita kućanstvima, u usporedbi s 33% dvije godine prije.

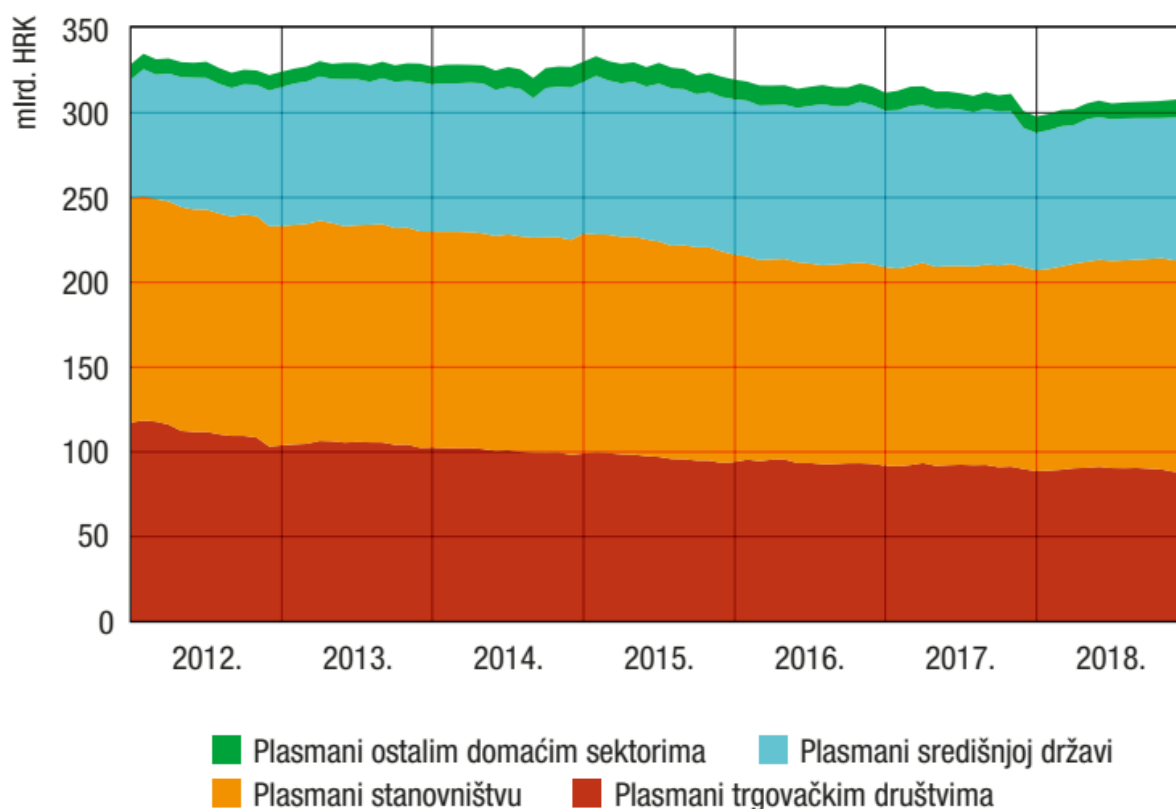
Kreditna je aktivnost banaka prema privatnom sektoru tijekom 2018. godine bila dinamičnija nego prethodne godine što se može vidjeti u podacima o vrijednostima novih poslova čiji je iznos bio veći i kod kućanstava (3,2%) i kod nefinancijskih institucija (19%). Stanje kreditne zaduženosti tih dvaju sektora pokazuje različita kretanja. Stanje kreditnog duga kućanstava nominalno raste dok se sektor nefinancijskih društava još uvijek razdužuje. Na to utječe dinamika prodaje teško naplativih i nenaplativih kredita (rizična skupina B i C) koja je puno izraženija u sektoru nefinancijskih društava. Banke su u prva tri kvartala prodale prodale kredita iz kategorije B i C u bruto vrijednosti 3,3 milijarde kuna iz sektora nefinancijskih društava i 849 milijuna iz sektora kućanstava.

2018. godinu obilježila je rekordno visoka likvidnost kao posljedica nastavka snažnog rasta depozita, umjerene kreditne aktivnosti te izraženih aprecijacijskih pritisaka koje je središnja banka pokušavala obuzdati kupnjom deviza od banaka kreirajući pritom dodatnih 13,4 milijarde kuna. Prosječan je višak likvidnosti porastao na 25 milijarde kuna, premašivši 30 milijarde kuna u posljednjem mjesecu godine, uslijed čega na redovitim obratnim repo operacijama HNB-a nije bilo interesa, a potražnja je na međubankarskom tržištu bila slaba.

Kamatne su stope zabilježile blagi pad. Zibor na prekonoćne pozajmice te na 1 i 3 mjeseca se spustio u prosjeku za 10 b.b. na godišnjoj razini na 0,3 te 0,4, odnosno 0,5 posto, a 12M Zibor za 30 b.b. na 0,5 posto. Kamatne su stope na trezorske zapise slijedile trend, ostvarivši pad od 19 b.b. na šestomjesečne kunske zapise (na 0,06 posto), od 5 b.b. na jednogodišnje kunske zapise (na 0,09 posto) i od 1 b.b. na jednogodišnje kunske zapise s valutnom klauzulom (na 0,00 posto).

Uslijed značajnih viškova likvidnosti, središnja je banka održala tek jednu strukturnu operaciju na kojoj je plasirano 1,4 milijarde kuna uz kamatnu stopu od 1,2 posto i s ročnošću od pet godina. Niske kamatne stope na domaćem novčanom tržištu i tržištu eurozone te poboljšani rejting države doveli su do pada prinosa i na državne obveznice. Prinos na 10-godišnju kunsku obveznicu se spustio u prosjeku za 60 b.b., na 2,1 posto, a spread prema njemačkoj državnoj obveznici je sužen za 70 b.b. na 170 b.b.

Graf 5: Struktura plasmana kreditnih institucija

Izvor: bilten HNB

Monetarna politika

Tijekom 2018. godine HNB je nastavio voditi ekspanzivnu monetarnu politiku. Tijekom siječnja i svibnja zbog aprecijacijskih pritisaka na tečaj kune naspram eura HNB je intervenirao te otkupio od poslovnih banaka 1,2 mlrd eura (od početka godine do početka prosinca ukupno je otkupljeno 27,9 mil eur od Ministarstva financija), te je tako sa svim deviznim transakcijama HNB kreirao 9,3 mlrd kuna.

Kada je riječ o kunama, HNB je nastavio održavati redovite tjedne obratne repo aukcije uz fiksnu repo stopu od 0,3% (slab interes banaka radi viška kunske likvidnosti u monetarnom sustavu).

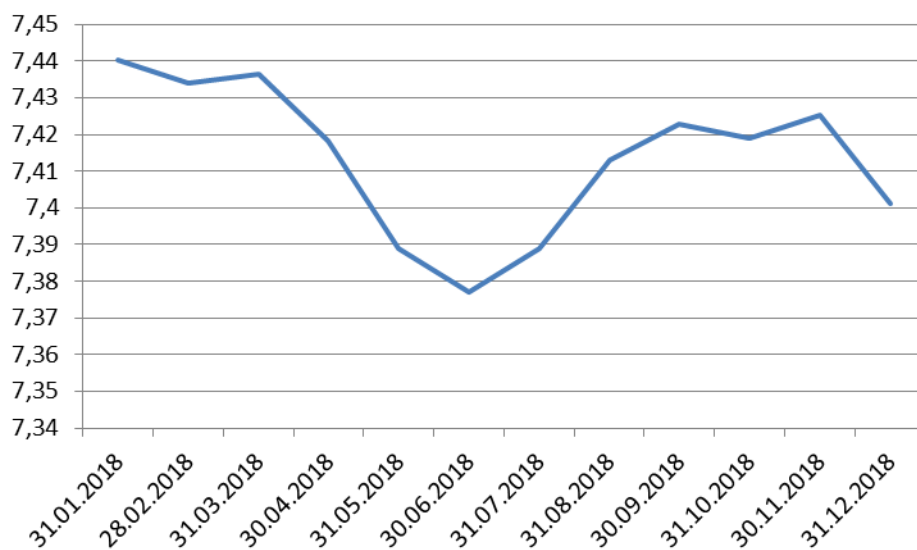
U prvih jedanaest mjeseci 2018. prosječni višak kunske likvidnosti dosegno je 24,6 mlrd kuna (što je u usporedbi sa 2017. više za 9,4 mlrd)

Prosječna ponderirana kamatna stopa na prekonoćnom međubankovnim tržištu iznosila je 0,11%.

Tečaj kune prema euru na kraju studenog 2018. iznosio je 7,42 EUR/HRK, što je za 1,7% niže nego u istom razdoblju prethodne godine, dok je prosječni tečaj u prvih jedanaest mjeseci 2018. niži za 0,5% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Monetarna politika zadržat će ekspanzivan karakter uz nastavak održavanja stabilnog tečaja kune prema euru.

Graf 6: Prosječni srednji tečaj EUR/HRK u 2018

Izvor: HNB

2. KOMENTAR FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Poslovanje Banke u 2018. bilo je u znaku nastavka poslovne strategije sa fokusom na većim korporativnim klijentima. Ukupni temeljni kapital iznosi 307.085.400,00 kuna te je vlasnički udio J&T banke a.s. Prag ostao nepromijenjen te iznosi 82,55%.

Banka je u 2018. godini ostvarila HRK 45,3 milijuna kamatnih prihoda dok su kamatni rashodi iznosili HRK 16,9 milijuna. Neto kamatni prihod iznosi HRK 28,4 milijuna što je smanjenje u odnosu na 2017. godinu za HRK 11,8 milijuna. Dio razloga za navedeno smanjenje leži u činjenici da su tijekom 2018. godine nešto smanjene kamatne stope i na kredite i na depozite, te je došlo i do smanjenja volumena kreditnog portfelja Banke zbog naplate i odljeva klijenata izvan strategije Banke. Portfelj zajmova i predujmova klijentima na 31.12.2018. godine iznosi HRK 504,1 milijuna dok je 31.12.2017. godine iznosio HRK 642,7 milijuna.

Portfelj vrijednosnih papira na 31.12.2018. godine iznosi HRK 244,7 milijuna te je za HRK 21,2 milijuna niži u odnosu na kraj prethodne godine.

S početkom 2018. godine Banka je implementirala MSFI-9 (Financijski instrumenti) te je utvrdila ispravke vrijednosti sukladno standardu i internoj Metodologiji. Početni efekat uvođenja Standarda iznosio je HRK 7,7 milijuna te je iskazan na poziciji prenesenih gubitaka u okviru kapitala.

Neto prihod od naknada i provizija u 2018. godini iznosi HRK 8,3 milijuna te je za HRK 3 milijuna veći nego prethodne godine (2018. HRK 5,3 milijuna) najvećim dijelom zbog većeg učešća naplaćenih provizija za posredovanja pri odobravanju kredita od stranih kreditnih institucija.

Administrativni troškovi i amortizacija iznose HRK 20,5 milijuna i manji su u odnosu na prethodnu godinu za HRK 1,8 milijuna kao rezultat aktivnog upravljanja troškovima Banke.

Na poziciji vrijednosnog usklađivanja od kredita komitentima Banka bilježi ispravke vrijednosti u neto iznosu HRK 7,9 milijuna dok su prethodne godine iznosili HRK 51,9 milijuna. Ispravak vrijednosti dugotrajne materijalne imovine namijenjene prodaji u 2018. godini proveden je u iznosu od HRK 0,8 milijuna. Ostvarena dobit tekuće godine nakon vrijednosnog usklađivanja iznosi HRK 0,8 milijuna (isto razdoblje prošle godine gubitak je iznosio HRK 29,1 milijuna).

Najznačajniji udio u strukturi financiranja Banke imaju oročeni depoziti te iznose HRK 766,5 milijuna na 31.12.2018. godine i čine 70,9% ukupnih izvora sredstava, dok kapital Banke na dan 31.12.2018. iznosi HRK 129 milijuna i čini 11,9% ukupnih izvora sredstava.

Na dan 31.12.2018. ukupna imovina Banke iznosila je HRK 1.080,5 milijuna (HRK 1.274,5 milijuna na 31.12.2017. godine).

Izvešće neovisnog revizora dioničarima J&T banke d.d.

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja J&T banke d.d. („Banka“) koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine te izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama u kapitalu i rezervama i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Banke na dan 31. prosinca 2018. godine, njenu financijsku uspješnost i njene novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

3. POSLOVANJE SA STANOVNIŠTVOM

U 2018. godini Banka je poslove sa stanovništvom obavljala putem dvije poslovnice u Varaždinu i Zagrebu na hrvatskom tržištu, te na području Savezne Republike Njemačke, gdje je Odlukom njemačkog regulatora BaFin-a (Die Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) Banci odobreno pružanja usluge prikupljanja depozita od klijenata u suradnji s partnerom Deposit Solutions (prethodnog naziva: Savedo GmbH).

Sukladno svom strateškom fokusu, Banka je početkom godine u potpunosti prestala pružati usluge potrošačkog kreditiranja, a nastavno na promjene u odnosnom regulatornom i (pod)zakonskom okviru kojim su bitno postroženi uvjeti i procesi odobravanja (stambenih) potrošačkih kredita. Slijedom navedenog kreditni portfelj stanovništva je u 2018. godini smanjen za HRK 42,6 milijuna ili 40%.

Kamatne stope na postojeće kredite građanima, ugovorene s promjenjivom kamatnom stopom, smanjivale su se u 2018. u skladu s promjenama NRS-a (Nacionalne referentne stope – 6M NRS1), sve sukladno Načelima Banke za utvrđivanje promjenjivih kamatnih stopa na kredite građana, a vrijednost 6M NRS1 se smanjila za 0,16 pp za kredite odobrene u kunama, odnosno 0,22 pp za kredite odobrene u EUR-ima.

Prosječna kamatna stopa na depozite građana tijekom 2018. godine smanjena je za 0,21 pp za depozite u HRK, odnosno 0,04 pp za depozite u EUR, kao posljedica daljnjeg smanjenja kamatnih stopa na oročenu štednju građana s ciljem usklada sa tržišnim trendovima. Pritom je volumen depozita povećan za HRK 12,2 milijuna ili 2%.

Kod oročenih depozita koje Banka provodi u suradnji s partnerom Deposit Solutions, prosječna kamatna stopa na depozite je povećana za 0,16 pp kao posljedica napuštanja tog kanala prikupljanja štednje, te redovnog razočavanja depozita manje ročnosti koji imaju i nižu kamatnu stopu. Pritom je volumen štednje navedenog kanala bitno smanjen – smanjenje za HRK 49,5 milijuna ili 57,5% u 2018. godini.

Banka je tijekom godine uspješno implementirala EBA Smjernice o sustavima nadzora i upravljanja proizvodima namijenjenih potrošačima (dalje: Smjernice), te razvila sustav i procese za provođenje zahtjeva koji proizlaze iz Smjernica, te nadzor nad cjelokupnim sustavom.

4. POSLOVANJE S PRAVNIM OSOBAMA

Unatoč kontinuiranom odljevu klijenata koji nisu obuhvaćeni strategijom Banke, u prvih 5 mjeseci 2018. godine obilježen je postepeni rast portfelja, ukupno u tom razdoblju za više od 15%. Uslijed zbrinjavanja i prodaje dijela NPL portfelja, te još uvijek prisutnim odljevom klijenata izvan strategije Banke, u drugoj polovici godine dolazi do pada portfelja. Iako se takvo značajnije smanjenje portfelja nije uspjelo u potpunosti nadoknaditi novim plasmanima, podignuta je kvaliteta strukture portfelja u odnosu na prethodnu godinu.

S ciljem rasta plasmana i postizanja planiranog volumena portfelja, intenzivno se obrađuje i priprema više projekata značajnijeg iznosa. Zbog regulatornih ograničenja Banke, kod nekih projekata će u financiranje biti potrebno uključiti i druge članice J&T grupe. Parcijalni doprinos rastu prihoda očekuje se i kroz odobrenja za sudjelovanje u sindiciranim kreditima. Posljedično, u 2019. godini se očekuje

rast kamatnih prihoda, no također i rast prihoda od naknada za pružene usluge po sindiciranim i participiranim kreditima.

Strategija rasta portfelja u Odjelu poslovnog bankarstva se nastavlja u planiranom obujmu, a prvi značajniji rezultati očekuju se u prvoj polovici 2019. godine.

5. POSLOVANJE RIZNICE

U 2018. godini na hrvatskom su novčanom tržištu nastavljeni neki trendovi iz prijašnjih godina. BDP zemlje nakon rasta u 2017 je trend nastavio i u 2018. Monetarna politika HNB-a, uz poticaj negativnih stopa inflacije, ostala je ekspanzivna. Središnja je banka nastavila pojačavati kunsku likvidnost sa strukturnim i redovnim repo aukcijama u svrhu poticanja kreditiranja banaka u domaćoj valuti. Kada tome pribrojimo izrazito ekspanzivnu politiku ECB-a jasno je da su tijekom cijele godine djelovali jaki utjecaji na daljnje smanjenje kamatnih stopa kako na tržištima Eurozone tako i u Hrvatskoj.

Likvidnost domaćeg i bankarskog sustava Eurozone ostala je na visokoj razini, iako je nakon nekoliko godina zabilježen rast svih referentnih kamatnih stopa. Tako je 6-mjesečna EURIBOR stopa od -0,271% s početka godine porasla na -0,237% na zadnji dan u godini. Nastavio se i trend polaganog pada troška financiranja banaka u Hrvatskoj kako u kuni tako i u ostalim valutama pa je tako HUB-ova 12-mjesečna Nacionalna referentna stopa prosječnog troška financiranja bankarskog sektora (NRS) za kune u trećem tromjesečju pala na 0,46% dok je za eure ona iznosila 0,63%.

Iako je razlika u prinosu hrvatskih državnih obveznica i „benchmark“ njemačkih obveznica ponešto narasla, opće smanjenje razina europskih prinosa dovelo je i do smanjenog pada hrvatskih prinosa, čime je prinos na najdulju domaću državnu obveznicu s valutnom klauzulom u eurima, uz dosta volatilnosti tijekom godine, završio godinu na oko 1,45%, dok je na kuskim obveznicama izdanim od RH zabilježeni manji pad prinosa, samo je na najduljoj kuskobnoj obveznici prinos porastao i završio na oko 3,06%

U 2018. godini je nastavljen trend pada prosječnog godišnjeg tečaja eura spram kune. Nakon višegodišnjeg jačanja jedinstvene europske valute spram domaće u zadnje dvije godine zabilježeni je pad. U 2018. je prosječan godišnji tečaj bio oko 7,414 što je niže od 2017. kada je je isti iznosio oko 7,455.

Unutar navedenih makro okvira Banka je kroz godinu prošla zadržavajući visok udjel likvidne imovine u svojoj bilanci u isto vrijeme smanjujući svoje obveze, a pritom i prosječni kamatni trošak svojih obveza.

Banka je u 2018. realizirala dobitak po vrijednosnim papirima u iznosu od HRK 3,8 milijuna dok je isti u 2017. iznosio 5,6 milijuna kuna, dok su prihodi od tečajnih razlika iznosili 1,8 milijuna kuna, što je za HRK 500 tis. kuna manje od 2017., zbog manjeg volumena poslovnih aktivnosti na tržištu kupoprodaje deviza.

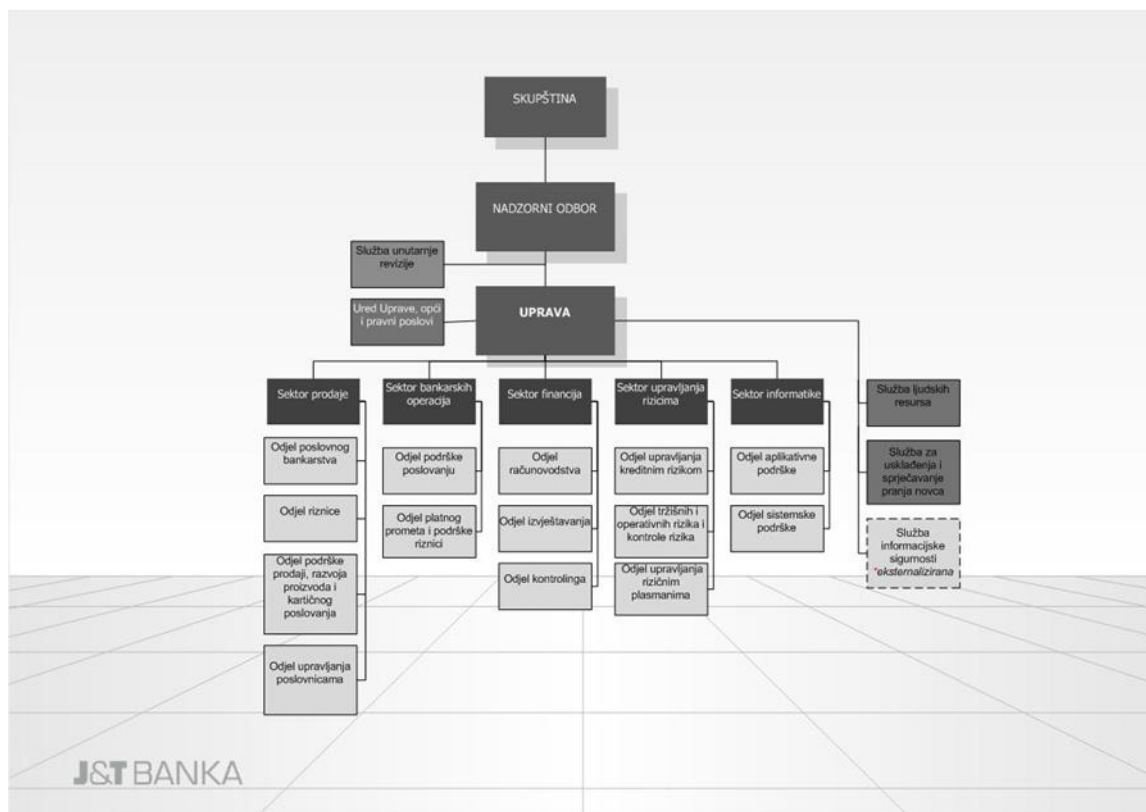
6. ZAPOSLENICI I ORGANIZACIJSKA STRUKTURA BANKE

Poslovi Banke su se tijekom 2018. godine obavljali na lokaciji sjedišta Banke, dvjema poslovnicama u Zagrebu i Varaždinu te uredu u Zagrebu.

Banka je u 2018. godini donijela konačnu odluku i provela aktivnosti po odlukama donesenima krajem 2017. godine, a koje se odnose na kolektivni višak radnika. U 2018. godini Banka je analizirala i uskladila sve akte koji definiraju organizacijsku strukturu i opise poslova, a pojedine poslove tj. radna mjesta je ukinula iz Kataloga opisa poslova. Također je ukinula poslove marketinga, dok je iste preuzela direktno Uprava banke. Sama organizacijska shema minimalno se mijenjala.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Banka je zapošljavala 71 zaposlenika (92 zaposlenika na 31. prosinca 2017.) Iako se broj zaposlenika smanjivao, a uslijed organizacijskih promjena, Banka i dalje održava i ulaže u dodatne edukacije zaposlenih, zbog usavršavanja ali i lakše prilagodbe novim zakonskim propisima.

Prikaz organizacijske sheme donosimo u nastavku:

7. PREGLED RAZVOJA IT-a

U domeni aplikativnog razvoja, glavnina aktivnosti u 2018. godini bila je na podešavanju i dorađivanju OLBIS sustava (osobito Internet kanala), te ispunjavanju zakonskih i regulatornih zahtjeva i izvješća. OLBIS (Online Bank Information System) je integralni informacijski sustav banke koji objedinjava sve aplikativne module 'core' sustava, te ukupno regulatorno izvještavanje.

Tijekom 2018. godine implementirano je nekoliko značajnijih modula:

- MSFI-9 - Nova metodologija izračuna rizika i implementacija standarda
- GDPR – Analiza i dorade sustava prema zahtjevima projekta
- Vrijednosni papiri – nova metoda razgraničenja
- Sindicirani krediti – dorada
- Euro NKS – promjena XSD scheme
- PSD2 - Analiza i priprema PSD2 projekta
- SPN – dorada
- HNB izvještavanje – promjene po KOP, DOP, FATCA, CRS i TSSP izvješćima prema regulatornim zahtjevima
- PAD direktiva – izvještavanje o reprezentativnim uslugama.

U infrastrukturnom segmentu, najznačajnija je bila nadogradnja poslužiteljskih operativnih sustava te systemske podrške u dijelu informacijske sigurnosti i sukladno GDPR zahtjevima. Ostale aktivnosti bile su usmjerene na podršku organizacijskim promjenama u Banci i fizičko premještanje zaposlenika na centralnoj lokaciji.

U drugom dijelu godine obavljene su pripreme za zamjenu centralnog vatrozida, napravljena analiza systemskih potreba za PSD2 projekt, te pružena podrška kod izrade nove analize utjecaja na poslovanje (BIA) i novo plana kontinuiteta poslovanja (BC plan).

8. ZAŠTITA OKOLIŠA

Banka kao uslužna djelatnost po prirodi svog poslovanja ne spada u značajne zagađivače okoliša. Unatoč tomu, Banka u svim aspektima svog poslovanja nastoji doprinijeti zaštiti okoliša, prije svega racionalnim raspolaganjem energijom te recikliranjem i kontrolom utroška uredskog materijala.

9. VAŽNIJI DOGAĐAJI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE

-

10. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTVA U BUDUĆNOSTI

Banka planira rastom portfelja stvoriti preduvjete za nastavak pozitivnog poslovanja, nakon što je u 2018. godini prekinut iznimno negativan niz iz ranijih godina, a sve uz uvođenje dodatnih alata i kriterija prilikom odobravanja plasmana, kako bi uz rast portfelja bila osigurana i njegova adekvatna kvaliteta i diversifikacija. Fokus poslovanja je korporativni segment tržišta, primarno financiranje nekretninskih poslova, projektno financiranje, financiranje iz domene investicijskog bankarstva, financiranje obnovljivih izvora energije te financiranje restrukturiranja klijenata, kao i financiranje ostalih aktivnosti u kojima J&T grupacija ima dosadašnjeg iskustva, bilo na razini isključivo J&T banke d.d., ili J&T Finance Group u cijelosti. Ciljana razina financiranja je minimalno 1 milijun EUR na razini klijenta/grupe. Temelj poslovanja je individualni pristup klijentima i kreiranje bankarskih proizvoda sukladno njihovim potrebama, uz adekvatno upravljanje rizicima koji su vezani uz određene segmente financiranja.

U narednom razdoblju banka planira daljnje unapređenje procesa upravljanja kreditnim rizikom unutar Banke, odnosno uspostavu jačih mehanizama kontrole rizika poslovanja, vezano uz rast aktive i koncentracijski rizik. Planiran je ustroj transparentnijeg sustava odobravanja i praćenja predmeta financiranja sukladno tipu financiranja, kao i dodatna usklada koncentracijskih limita sa planiranim kreditnim fokusom Banke. Daljnje unapređenje procesa naplate problematičnih plasmana planira se kroz prevenciju (unapređenje sustava detektiranja ranih znakova povećanja kreditnog rizika i koncentracija na ranu naplatu), te dodatno smanjenje volumena loših plasmana, kako kroz redovnu naplatu restrukturiranih izloženosti tako i kroz prodaju dijela portfelja gdje je Banka iscrpila sve mogućnosti naplate iz novčanog tijeka. Kontrola izvršene optimizacije operativnih troškova se nastavlja, uz zadržavanje ovih troškova okvirno na razini iz 2018. godine.

Misija je izgraditi jaku i stabilnu banku na hrvatskom tržištu usmjerenu prema prosperitetnim klijentima koji su u mogućnosti osigurati vlastita sredstva, kao i doprinos vanjskih tijela, prilikom financiranja realizacije određenih projekata. U domeni pravnih osoba radi se o klijentima koji se ne oslanjaju isključivo na financiranje Banke prilikom realizacije projekata, odnosno investicije, već sudjeluju u investiciji i adekvatnim vlastitim angažmanom u vidu financiranja i preuzimanja rizika. Banka će kroz „customer intimacy“ pristup svoj fokus usmjeriti na poznate i reputacijski neupitne klijente koji imaju dugoročnu perspektivu, nastojeći im ponuditi cjelokupno rješenje u sklopu rješavanja njihovih financijskih potreba. Obzirom na ograničavajući faktor maksimalnog iznosa financiranja, Banka je realizirala i nadalje planira suradnju sa maticom kod sindiciranih kredita, s kojima je moguće kreditiranje klijenata sa potrebom za većim iznosom sredstava nego to omogućava kapital Banke.

Krajnji cilj vlasnika Banke je postupno preoblikovanje Banke u podružnicu J&T banke a.s., čiji proces je započeo u trećem kvartalu 2018. godine, a njegovo predviđeno trajanje je dvije do tri godine.

11. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Banka izložena čine kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik i operativni rizik. Tržišni rizik obuhvaća valutni rizik, kamatni rizik i rizik od promjene tržišnih cijena vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira.

Integrirani sustav upravljanja rizicima izrađuje se i kontinuirano unapređuje na razini Banke uvođenjem politika i procedura za procjenu, mjerenje, kontrolu i upravljanje rizicima te utvrđivanje razine limita izloženosti rizicima usklađenih sa zakonskim okvirom i rizičnim profilom Banke.

Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti koje uključuju trgovanje, davanje zajmova i ulaganje, te u slučajevima kada kao posrednik obavlja poslove za klijente ili treće strane ili kada izdaje garancije. Rizik prestanka otplaćivanja obveza, koji postoji kod pojedinih strana u transakcijama s financijskim instrumentima neprekidno se prati. U svrhu upravljanja kreditnim rizikom, Banka nastoji poslovati s klijentima dobre kreditne sposobnosti i pribavlja instrumente osiguranja plaćanja kako bi otplatu plasmana, u pravilu, osigurala s dva neovisna izvora (novčani tok i kolateral).

Kreditnim rizikom upravlja se sukladno politikama Banke. Kreditna izloženost prema portfelju ili zasebnim skupinama redovito se preispituje sukladno zadanim limitima. O iskorištenosti limita se obavještavaju nadležna tijela Banke koja su odgovorna za njihovo odobrenje. Kreditni odbor odobrava sva značajna povećanja kreditne izloženosti i donosi sve odluke vezane uz kreditni rizik.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti pojavljuje se u financiranju aktivnosti Banke i u upravljanju pozicijama.

Banka ima pristup raznim izvorima financiranja. Sredstva se prikupljaju putem velikog broja instrumenata uključujući različite vrste depozita, uzetih zajmova, zavisnih obveza uključujući depozite, zajmove i vlasničku glavnica. Banka sustavno radi na definiranju Procedura i poslovnih procesa koji učinkovito pratite rizik likvidnosti utvrđivanjem i nadziranjem promjena u financiranju, a u svrhu postizanja poslovnih ciljeva koji su postavljeni u skladu s cjelokupnom poslovnom strategijom Banke.

Banka prilagođava svoje poslovne aktivnosti vezane uz rizik likvidnosti, a u skladu sa zakonskim odredbama i internim politikama za održavanje rezervi likvidnosti, usklađenosti aktive i pasive, kontrolu limita i ciljanim pokazateljima likvidnosti te planovima za nepredviđene događaje. Riznica svakodnevno upravlja rezervama likvidnosti te vodi računa o uspješnom ispunjenju svih potreba klijenata.

Tržišni rizik

Upravljanje tržišnim rizikom podrazumijeva upravljanje pozicijskim rizikom i valutnim rizikom. U cilju upravljanja pozicijskim rizikom koji se definira kao rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta uspostavljen je sustav limita prema vrsti financijskog instrumenta i prema izdavatelju. Iskorištenost limita prati se na dnevnoj osnovi.

Banka upravlja valutnim rizikom, koji se definira kao gubitak uslijed promjene tečaja odgovarajuće strane valute zbog valutne neusklađenosti bilance, u skladu sa zakonskim odredbama vezanim uz otvorenu deviznu poziciju, na dnevnoj osnovi.

Rizik kamatnih stopa predstavlja osjetljivost financijskog položaja Banke na kretanja kamatnih stopa. Operacije Banke su pod utjecajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima.

Operativni rizik

Operativni rizik prisutan je u svakom segmentu bančina poslovanja, što zahtjeva kvalitetno poznavanje i kontinuirano praćenje svih poslovnih procesa. Organizacijski model procesa upravljanja operativnim rizikom koncipiran je na razini centralizirane i decentralizirane funkcije upravljanja operativnim rizikom a provodi se u skladu sa zakonskim odredbama i baselskim smjericama te internim aktima (politike, procedure i metodologije za upravljanje operativnim rizikom).

Upravljanje sigurnošću informacijskog sustava u kontekstu upravljanja operativnim rizikom informacijskog sustava obuhvaća niz periodičkih aktivnosti kojima je cilj umanjiti operativni rizik na informacijskom sustavu Banke, točnije ugrađivanju kontrolnih mehanizama, poboljšavanja poslovnih procesa te usklađivanju s zakonskom regulativom u cilju smanjenja štete koju ranjivost može prouzročiti na informacijskom sustavu Banke.

Banka je u cilju upravljanja operativnim rizikom osigurala primjereno upravljanje rizikom nesavjesnog poslovanja, rizikom informacijskog sustava, rizikom modela, rizikom koji se pojavljuje pri upravljanju projektima, upravljanje rizicima povezanim s eksternalizacijom, upravljanje rizikom usklađenosti, poslovne promjene, uključujući rizike prisutne kod poslovnih promjena, novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sustava, značajne inherentne rizike u postojećim proizvodima, aktivnostima, procesima i sustavima te upravljanje kontinuitetom poslovanja. Banka je osigurala primjereni sustav za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma.

Politike upravljanja financijskim rizicima detaljno su opisane u Bilješkama uz godišnje izvješće za 2018. godinu.

U prilogu se dostavljaju:

- ➔ Godišnje izvješće za 2018. godinu J&T banku d.d.

Hrvoje Draksler, predsjednik Uprave

Petar Rajković, član Uprave